

ANALIZA WYBRANYCH ZWYCZAJÓW ŻYWIENIOWYCH PACJENTÓW Z TĘTNIAKIEM AORTY BRZUSZNEJ

Alicja Karwowska¹, Radosław Łapiński², Adam Kurianiuk¹, Marek Gacko², Jan Karczewski¹

¹ – Zakład Higieny i Epidemiologii Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, ² – Klinika Chirurgii Naczyń i Transplantacji, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku,

CEL PRACY

Celem pracy była ocena wybranych elementów sposobu żywienia chorych ze zdiagnozowanym tętniakiem aorty brzusznej, pacjentów Kliniki Chirurgii Naczyń i Transplantacji Szpitala Klinicznego Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.

MATERIAŁY I METODY

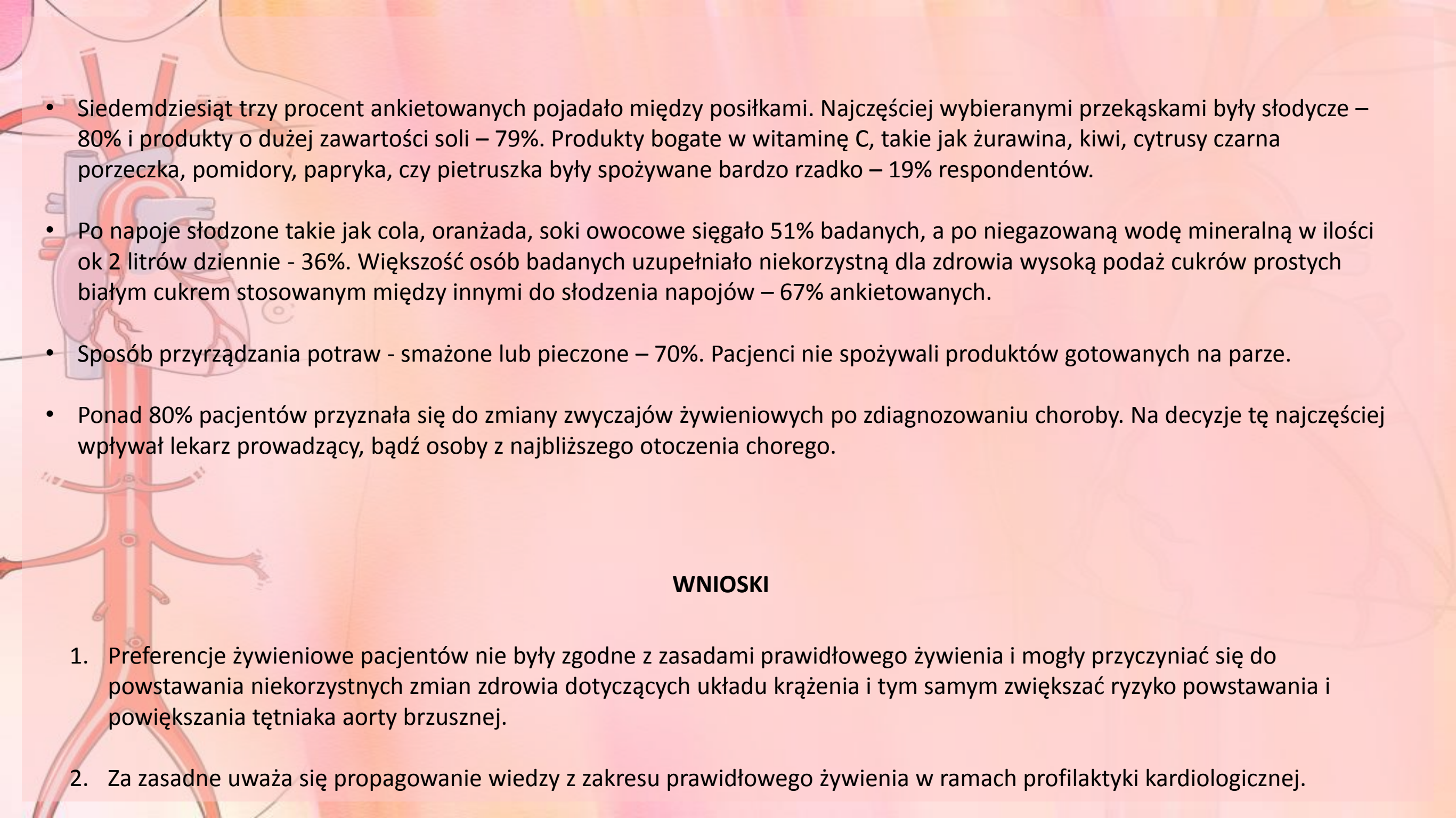
Badaniem objęci zostali wszyscy pacjenci Kliniki Chirurgii Naczyń i Transplantacji Szpitala Klinicznego Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku ze zdiagnozowanym tętniakiem aorty brzusznej hospitalizowani od stycznia 2013 roku do lutego 2014 roku. Badana grupa objęła 40 chorych (6 kobiet i 34 mężczyzn). Ocena zwyczajów żywieniowych przed okresem hospitalizacji została przeprowadzona metodą sondażu diagnostycznego za pomocą kwestionariusza anonimowej ankiety konstrukcji własnej, powstałego w oparciu o zalecenia Instytutu Żywności i Żywienia. Kwestionariusz ankiety zawierał 68 pytań dotyczących m. in. ilości i regularności spożywania posiłków, produktów najczęściej spożywanych, pojadania między posiłkami, częstości spożywania warzyw i owoców oraz najczęściej wybieranych napojów.

Każda z badanych osób została poinformowana o celu badania i anonimowości pozyskanych danych oraz o możliwości wycofania zgody na dalszy udział w badaniu bez podawania przyczyny na każdym etapie trwania badania. Na realizację projektu uzyskano zgodę lokalnej Komisji Bioetycznej przy Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku.

WYNIKI

Tabela 1. Spożycie wybranych produktów żywnościowych.

Śniadanie			Obiad			Kolacja		
Produkty	L	%	Produkty	L	%	Produkty	L	%
Pieczywo jasne	30	<u>75,0</u>	Zupy z dodatkiem śmietany	36	<u>90,0</u>	Pieczywo jasne	10	25,0
Pieczywo ciemne, wielozbożowe	14	<u>35,0</u>	Mięso wieprzowe	34	<u>85,0</u>	Pieczywo ciemne, wielozbożowe	7	17,5
Pieczywo chrupkie, wafle ryżowe	2	5,0	Mięso drobiowe	32	<u>80,0</u>	Pieczywo chrupkie, wafle ryżowe	1	2,5
Płatki kukurydziane, musli	0	0,0	Mięso wołowe	14	35,0	Płatki kukurydziane, musli	0	0,0
Ser żółty	23	<u>57,5</u>	Królik, cielęcina, konina	0	0,0	Ser żółty	24	<u>60,0</u>
Twaróg tłusty	21	<u>52,5</u>	Ryby	2	5,0	Twaróg tłusty	31	<u>77,5</u>
Mleko, jogurty, maślanki	17	42,5	Ziemniaki	35	<u>87,5</u>	Mleko, jogurty, maślanki	28	<u>70,0</u>
Wędlina	28	<u>70,0</u>	Kasza, ryż	2	5,0	Wędlina	9	22,5
Masło ekstra	37	<u>92,5</u>	Makaron	3	7,5	Masło ekstra	10	25,0
Owoce/warzywa	0	0,0	Warzywa (pomidory, ogórki)	14	35,0	Owoce/warzywa	4	10,0

- 
- Siedemdziesiąt trzy procent ankietowanych pojadało między posiłkami. Najczęściej wybieranymi przekąskami były słodczyce – 80% i produkty o dużej zawartości soli – 79%. Produkty bogate w witaminę C, takie jak żurawina, kiwi, cytrusy czarna porzeczka, pomidory, papryka, czy pietruszka były spożywane bardzo rzadko – 19% respondentów.
 - Po napoje słodzone takie jak cola, oranżada, soki owocowe sięgało 51% badanych, a po niegazowaną wodę mineralną w ilości ok 2 litrów dziennie - 36%. Większość osób badanych uzupełniała niekorzystną dla zdrowia wysoką podaż cukrów prostych białym cukrem stosowanym między innymi do słodzenia napojów – 67% ankietowanych.
 - Sposób przyrządzania potraw - smażone lub pieczone – 70%. Pacjenci nie spożywali produktów gotowanych na parze.
 - Ponad 80% pacjentów przyznała się do zmiany zwyczajów żywieniowych po zdiagnozowaniu choroby. Na decyzje tę najczęściej wpływał lekarz prowadzący, bądź osoby z najbliższego otoczenia chorego.

WNIOSKI

1. Preferencje żywieniowe pacjentów nie były zgodne z zasadami prawidłowego żywienia i mogły przyczyniać się do powstawania niekorzystnych zmian zdrowia dotyczących układu krążenia i tym samym zwiększać ryzyko powstawania i powiększania tętniaka aorty brzusznej.
2. Za zasadne uważa się propagowanie wiedzy z zakresu prawidłowego żywienia w ramach profilaktyki kardiologicznej.